

Reglemente för Patientnämnden

Fastställt av landstingsfullmäktige 2010-06-01, § 127

Senast reviderat av landstingsfullmäktige 2018-02-20, § 26

Allmän del

Arbetsformer

Dessa bestämmelser gäller även för nämnds utskott om inte annat har beslutats.

Ersättarnas tjänstgöring

Ersättare träder in i ledamots ställe då ordinarie ledamot är förhindrad att inställa sig eller att fortsätta delta i sammanträdet, exempelvis på grund av jäv eller annan händelse.

Ersättare tjänstgör i enlighet med av fullmäktige bestämd ordning om inte ersättarna valts proportionellt.

Ersättare som påbörjat tjänstgöring har företräde oberoende av turordningen, till exempel om en ersättare som kommer före i ordningen inställer sig under pågående sammanträde. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för tjänstgörande ersättare som kommer längre ner i turordningen.

Ordinarie ledamot har alltid rätt att tjänstgöra vid pågående sammanträde även om ersättare har trätt in i dennes ställe.

Ledamot eller ersättare som avbryter tjänstgöring på grund av jäv har rätt att återinträda i tjänst efter det att ärendet handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

Kan vare sig ordföranden eller vice ordföranden delta i ett helt sammanträde fullgör den äldste närvarande ledamoten ordförandens uppgifter.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl inte kan fullgöra uppdraget för en längre tid ska styrelsen utse en ledamot att vara ersättare till ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

Kallelse

Ordföranden ansvarar för att skriftlig kallelse med uppgift om tid och plats utfärdas till sammanträdena. Nämnden bestämmer tidpunkt för sammanträdena.

Kallelsen ska skickas ut i god tid före sammanträdet, dock senast 7 dagar före sammanträdet.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

Kan varken ordföranden eller vice ordföranden kalla till sammanträde ska den äldste ledamoten göra det.

Ordföranden

Ordföranden leder förhandlingarna och ansvarar för ordningen under sammanträdet och ska med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för nämndens verksamhet, effektiviteten i denna samt ta initiativ i dessa frågor.

Ordföranden ska främja samverkan mellan styrelsen och övriga nämnder

Ordföranden ska representera vid uppvaktningar, konferenser och sammanträden.

Undertecknande av handlingar

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutats nämnden ska undertecknas av ordföranden eller vid förfall för denna av annan ledamot och kontrasigneras av anställd som nämnden bestämmer.

I övrigt bestämmer nämnden vem som ska underteckna handlingar.

Justering av protokoll

Protokollet ska justeras av ordföranden och en nämndsledamot.

Nämnden kan besluta om omedelbar justering av ett beslutsärende i protokollet. Protokollsparagrafen bör då redovisas skriftligt innan justering.

Reservation

En ledamot som vill motivera sin reservation mot ett beslut ska göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas före tidpunkten för protokollets justering.

Särskilt yttrande

Ordföranden bestämmer om särskilt yttrande ska tillåtas då protokollet förs på ordförandens ansvar.

Särskilt yttrande ska lämnas före tidpunkt för protokollets justering.

Intern kommunikation m.m.

Nämnden och landstingsråden har rätt att från övriga nämnder få den information och det underlag de behöver i sin verksamhet.

Landstingsstyrelsen ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör annan nämnds verksamhetsområden.

Nämnderna skall samråda när deras verksamhet och ärenden berör landstingsstyrelsens eller annan nämnds verksamhet. Samråd ska även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda.

Beredningstvånget

Landstingsstyrelsen och nämnderna lyder under landstingsfullmäktige och bereder ärenden som ska beslutas av fullmäktige.

I 5 kap. 26 – 28 §§ kommunallagen stadgas om beredningstvång. Det innebär att fullmäktige inte får besluta i ärende som inte har beretts av landstingsstyrelsen, berörd nämnd eller en fullmäktigeberedning.

Berörd nämnd ska alltid ges tillfälle att yttra sig om ärendet beretts av en fullmäktigeberedning.

Landstingsstyrelsen ska alltid ges tillfälle att yttra sig i ärenden som har beretts av annan nämnd eller av en fullmäktigeberedning. Saknas beslutsförslag från beredande nämnd ska landstingsstyrelsen meddela förslag till beslut.

Delegationsförbud

I enlighet med kommunallagens bestämmelser om delegationsförbud ska ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet överlämnas till styrelsen eller nämnden för beslut. Ärenden som rör myndighetsutövning ska överlämnas till styrelsen eller nämnden om de är av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Formella regler för utskotten

Nämnden väljer en ordförande och en vice ordförande för den tid de är valda som ledamöter.

Om varken ordföranden eller vice ordföranden kan närvara vid sammanträde med utskottet, utser utskottet annan ledamot att för tillfället föra ordet.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller annars för längre tid är hindrad att fullgöra sitt uppdrag, utser nämnden annan ledamot att ersätta denne.

Sekreterare åt utskottet utses av ordföranden efter samråd med landstingsdirektören. Kan sekreteraren inte närvara vid ett sammanträde eller del därav, utser utskottets ordförande annan sekreterare för detta tillfälle.

Utskottet ska för varje kalenderår upprätta en plan över sina sammanträden. Utöver de sammanträden som intagits i planen ska sammanträde hållas när minst en tredjedel av ledamöterna begär det eller ordföranden anser att det behövs.

Ordföranden får besluta om ändring i sammanträdesplanen efter samråd med vice ordföranden.

Skriftlig kallelse och föredragningslista ska i god tid, dock senast tre dagar före varje sammanträde, utsändas till ledamöter, ersättare och landstingsdirektören.

En ledamot som inte kan delta i ett sammanträde ska genast meddela sekreteraren. Denne kallar ersättare.

Ersättare har närvarorätt endast då de tjänstgör.

Landstingsdirektören och berörd chefstjänsteman har rätt att närvara vid utskottets sammanträden och att delta i överläggningarna.

Utskottets ordförande beslutar, efter samråd med vice ordförande, om formerna för föredragning av ärenden.

Om omröstning finns bestämmelser i 6 kap. kommunallagen delvis genom hänvisning till 5 kap. samma lag. För särskilt yttrande till protokoll gäller i tillämpliga delar det som gäller för reservation.

Utskottet utser för varje sammanträde en ledamot eller tjänstgörande ersättare som tillsammans med ordföranden ska justera protokollet. Har flera ordföranden tjänstgjort vid sammanträdet, justerar varje ordförande de paragrafer där de har varit ordförande. Justering sker med namnteckning. Varje sida i protokollet ska dessutom signeras.

Utskottets sekreterare ska se till att besluten delges de berörda.

Fullständiga protokoll från utskottets sammanträden ska delges nämnden och landstingets revisorer.

Utgående skrivelser från utskottet undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av landstingsdirektören eller den denne utser (firmateckning). Utskottet får besluta att underskrift i vissa fall ska ske på annat sätt.

Särskild del

Patientnämnden har sju ledamöter och fem ersättare.

Landstingsfullmäktige utser ordförande och en vice ordförande.

Nämndens uppdrag

Patientnämnden ska på landstingsfullmäktiges uppdrag självständigt bedriva patientnämndsverksamheten genom att stödja och hjälpa patienter när det kommer synpunkter eller klagomål i enlighet med detta reglemente. Patientnämndsverksamheten ska bidra till utveckling av kvaliteten i hälso- och sjukvården och tandvården. Nämndens uppgifter framgår av lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården. Nämnden fullgör detta ansvar inom i princip all offentligt finansierad vård enligt följande:

- Den hälso- och sjukvård som landstinget ansvarar för enligt hälso- och sjukvårdslagen.
- Den tandvård som landstinget ansvarar för enligt tandvårdslagen.
- Hälso- och sjukvård som bedrivs av privat verksamhet enligt avtal med landstinget
- Sådan privat verksamhet som ersätts genom lagen om läkarvårdsersättning och lagen om sjukgymnastikersättning.

Nämnden kan även efter överenskommelse med kommuner i länet svara för patientnämndsverksamhet för dessas räkning under förutsättning att ekonomisk kompensation lämnas av berörda kommuner som täcker det kommunala uppdraget.

Patientnämndernas huvudsakliga uppgift är att på ett lämpligt sätt hjälpa patienter att föra fram synpunkter och klagomål till vårdgivare och att få klagomål besvarade av vårdgivaren.

Nämnden ska, utifrån synpunkter och klagomål, stödja och hjälpa enskilda patienter och bidra till kvalitetsutveckling, hög patientsäkerhet och till att verksamheten inom hälso- och sjukvården anpassas till patientens behov och förutsättningar genom att fullgöra följande uppgifter:

- Tillhandahålla eller hjälpa patienter att få den information de behöver för att kunna ta till vara sina intressen i vården.
- Främja kontakterna mellan patienter och vårdpersonal.
- Hjälpa patienter att vända sig till rätt myndighet och förmedla kontakter till myndigheter och organisationer, t.ex. socialtjänst och patientföreningar, som kan ge patienten stöd och hjälp.
- Rapportera iakttagelser och avvikelser av betydelse för patienterna till vårdenheter och IVO.
- lämna en redogörelse till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och Socialstyrelsen senast den sista februari varje år över patientnämndsverksamheten under föregående år och en analys över inkomna klagomål och synpunkter.
- Uppmärksamma landstinget eller kommunen på riskområden och hinder för utveckling av vården baserat på analysen av inkomna klagomål och synpunkter.
- Främja god kontakt och kontinuitet i vården genom ett förtroendefullt samarbete med såväl landstingets egna organ, andra kommunala och statliga myndigheter.
- Informera allmänhet, patienter, anhöriga och personal om patientnämndens verksamhet.
- Informera kontaktsökande om de möjligheter och rättigheter som inryms i patientförsäkrings- och läkemedelsförsäkringssystemen.

- Informera en klagande om de möjligheter denne har att vända sig till de förtroendemannanorgan som ansvarar för vården och till prövningsinstanser såsom IVO.
- Svara för att stödpersoner enligt lagen om psykiatrisk tvångsvård, om rättspsykiatrisk vård respektive smittskyddslagen rekryteras, utbildas, utses och handleds.
- Verka för att medicinska, personella och tekniska förhållanden, som kan innebära risk för felaktig eller otillfredsställande vård eller behandling, uppmärksammas av berörd nämnd och förvaltning och dess personal och verksamhetsledning.
- Ansvara för att befogade klagomål omhändertas och verka för att dessa utreds av vårdverksamheten.
- Fullgöra övriga uppgifter enligt Fullmäktiges beslut, lag eller författning.
- Om ett klagomål rör en patient som är ett barn ska nämnden särskilt beakta barnets bästa

Personalansvar

Nämnden har verksamhetsansvar med därtill hörande personal- och arbetsmiljöansvar för patientnämndsverksamheten.

Eftersom patientnämndsverksamheten ska bedrivas självständigt ansvarar nämnden för att, inom ramen för sin budget, anställa personal och i övrigt anlita de sakkunniga som behövs.

Nämnden har rätt att, inom sitt uppdrag, förhandla på landstingets vägnar enligt gällande lagstiftning om förhandlingsrätt.

Nämnden ska reglera anställningsvillkor för sin personal och fullgöra landstingets skyldigheter som arbetsgivare. Landstingsstyrelsens arbetsutskotts roll som pensionsmyndighet gäller dock även nämndens personal.

Övrig förvaltning

Nämnden ska samverka med IVO så att IVO kan fullgöra sitt tillsynsuppdrag.

Nämnden ansvarar för att det varje år upprättas en verksamhetsplan och budget för nämndens ansvarsområde.

Nämnden ska i sin verksamhet iaktta relevanta centrala lednings- och styrdokument som fastställts av landstingsfullmäktige eller landstingsstyrelsen, t.ex. policyer och riktlinjer.

Nämnden ska informera internt såväl som till allmänheten om nämndens arbete och verksamhet och bidra till att utveckla medborgardialogen.

Nämnden har rätt att från landstingets organ och tjänstemän begära de uppgifter och få det biträde som nämnden i övrigt behöver.

Personuppgifter

Nämnden är personuppgiftsansvarig för de personuppgifter nämnden behandlar enligt personuppgiftslagen.